

Case Report

Surgical treatment of choledochal cyst

H Parsa* L Hajimaghsoodi** HR Alizadeh**

*Assistant professor of general and vascular surgery, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

**Resident of general surgery, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

***Abstract**

Background: Choledochal cysts are congenital cystic dilatation of the extrahepatic and / or intrahepatic biliary tree. Treatment of choice is surgery which varies according to the type of choledochal cysts. The present case was a woman with abdominal pain, jaundice, nausea, vomiting and pruritus, underwent surgery at Shahid Rajai Hospital in Qazvin. Intraoperative finding was choledochal cyst (Type V). The extrahepatic cysts were excised and Roux-en-Y hepaticojejunostomy, end to side jeunojejunostomy and cholecystectomy was performed which was accompanying with a good response.

Keywords: Choledochal Cyst, Biliary Tract, Surgery operative, Liver, Hepaticojunostomy, Jejunojunostomy

Corresponding Address: Shahid Rajaee Hospital, Padegan St., Qazvin, Iran

Email: hoparsaar2004@yahoo.com

Tel: +98 281 3335800

Received: 2008/04/24

Accepted: 2008/10/05

گزارش مورد یک مورد عمل جراحی کیست کلدوک

دکتر حسین پارسا* دکتر لیلا حاجی مقصودی** دکتر حمیدرضا علیزاده**

* استادیار جراحی عروق دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** دستیار جراحی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

Email: hoparsaar2004@yahoo.com

آدرس مکاتبه: قزوین، بیمارستان شهید رجایی، گروه جراحی، تلفن ۰۲۶۱-۳۳۳۵۸۰۰

تاریخ دریافت: ۸۷/۱/۲۴ تاریخ پذیرش: ۸۷/۸/۵

چکیده*

کیست کلدوک دیلاتاسیون کیستیک مادرزادی در مجاری صفراوی داخل و خارج کبدی است. درمان قطعی آن عمل جراحی است و بر اساس نوع کیست کلدوک که با توجه به آناتومی مجاری صفراوی مشخص می‌شود، نوع عمل جراحی متفاوت خواهد بود. در این مقاله خانم ۲۴ ساله با درد شکم، زردی، تهوع، استفراغ و خارش در کل بدن معرفی می‌شود که با تشخیص احتمالی کیست کلدوک در بیمارستان شهید رجایی قزوین عمل جراحی شد. یافته هین عمل کیست کلدوک نوع پنج بود. برداشتن کیست مجرای صفراوی خارج کبدی انجام شد و بیمار تحت هپاتیکوژنوس‌تومی Roux-en-y، ژئوژنوس‌تومی end to side همراه کله سیستکتومی قرار گرفت که به خوبی به درمان پاسخ داد.

کلیدواژه‌ها: کیست کلدوک، مجرای صفراوی، عمل جراحی، کبد، هپاتیکوژنوس‌تومی، ژئوژنوس‌تومی

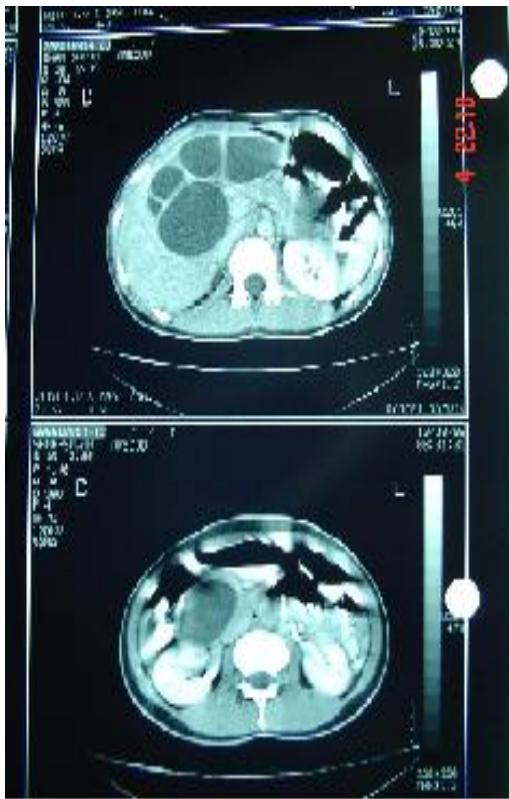
مقدمه*

ترشح‌های پانکراسی به داخل مجرای صفراوی و تغییر التهابی، افزایش فشار در مجرای صفراوی و تشکیل کیست می‌شود. کیست‌های کلدوک به پنج نوع تقسیم می‌شوند. این کیست‌ها با اپی تلیوم مکعبی مفروش می‌شوند و اندازه آنها از کیست‌های با قطر ۲ سانتی‌متر تا کیست‌های بسیار بزرگ متغیر است.^(۱) بیماران بالغ به طور معمول با زردی و کلانژیت مراجعه می‌کنند. کمتر از یک سوم بیماران با تریاد کلاسیک درد شکمی، زردی و یک توده تظاهر می‌کنند. سونوگرافی یا سی تی اسکن شکم تشخیص را قطعی می‌کند، اما برای بررسی آناتومی درخت صفراوی و انتخاب نوع عمل جراحی مناسب انجام PTC، ERCP،^(۲) و MRCP^(۳) مورد نیاز است.

برای کیست‌های کلدوک نوع یک، دو و چهار، خارج کردن مجرای صفراوی خارج کبدی به همراه کله سیستکتومی و هپاتیکوژنوس‌تومی درمان ایده آل است.^(۴) در نوع پنج، علاوه بر اقدام‌های فوق ممکن است

کیست‌های کلدوک، دیلاتاسیون کیستی شکل مادرزادی در مجرای صفراوی خارج یا داخل کبد هستند. این کیست‌ها نادر بوده و میزان بروز بین ۱ در ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار در جمعیت کشورهای غربی دارند، اما در مردم کشورهای شرقی شایع‌تر هستند.^(۱) کیست‌های کلدوک در زنان ۳ تا ۸ برابر مردان دیده می‌شوند.^(۲) این کیست‌ها به طور معمول در دوره شیرخوارگی یا کودکی تشخیص داده می‌شوند، ولی حدود نیمی از کیست‌ها در سن بزرگ‌سالی تشخیص داده می‌شوند.^(۳) علت تشکیل آنها مشخص نیست. برای تشکیل این کیست‌های صفراوی، ضعف دیواره مجرای صفراوی و انسداد مجرای لازم است. در بیش از ۹۰ درصد موارد یک ناهنجاری در محل پیوند مجرای صفراوی مشترک و مجرای پانکراس وجود دارد. به این ترتیب که مجرای پانکراس بیش از یک سانتی‌متر پروگریمال به آمپول واتر به مجرای صفراوی مشترک می‌پیوندد. طولانی شدن مجرای مشترک صفراوی - پانکراسی، باعث بازگشت آزاد

را مطرح می کرد. آزمون الیزا چهت بررسی آنتی بادی کیست هیداتید انجام شد که منفی بود. در سی تی اسکن شکم و لگن با کنتراست وریدی مجرای صفوراوی داخل و خارج کبدی متسع بود. توده های هیپودنس در لوب راست و چپ کبد مشاهده شد که با توجه به شکل ظاهر آن ماهیت کیستی داشت و کیست ساده کبدی، بیماری مادرزادی فون هیبل لیندو و سندروم کارولی مطرح شد. لغافانوپاتی اطراف آئورت مشاهده نشد (شکل شماره ۱).

شکل ۱- سی تی اسکن شکم و لگن بیمار با کنتراست وریدی

با توجه به یافته تصویر برداری و جهت تعیین نوع عمل جراحی، بیمار کاندید کلانژیوپانکرتوگرافی با مغناطیس (MRCP) گردید که متأسفانه با توجه به

برداشتن قطعه ای از کبد لازم باشد؛ به ویژه اگر سنگ های صفوراوی داخل کبدی، تنگی ها یا آبسه های کبدی وجود داشته یا دیلاتاسیون مجرای به یک لوب کبد محدود باشد. خطر ایجاد کلانژیوکارسینوما در کیست های کلدوک بالغین، ۱۵ درصد است و این موضوع خارج کردن آنها به محض تشخیص را ایجاب می کند. در کیست های کلدوک نوع سه اسفنکتروتومی توصیه می شود.^(۸)

*معرفی بیمار:

بیمار خانم ۲۴ ساله ای است که در تاریخ ۱۳۸۶/۸/۱۹ با شکایت اصلی درد شکم و زردی به بیمارستان شهید رجایی قزوین مراجعه کرد. در بیمار یک هفتۀ قبل از مراجعه در ربع فوقانی و راست (RUQ) و اپی گاستر آغاز شده بود و به ناحیه کمر انتشار داشت. تهوع، استفراغ، بی اشتہایی، خارش و نیز سابقه زردی در سال گذشته داشت که خود به خود بهبود یافته بود. تنها نکته مثبت در معاینه بالینی زردی واضح بود. نتایج آزمایش های به عمل آمده قبل از عمل جراحی به قرار زیر بود:

بیلی روین تام = ۱۳/۱ میلی گرم در دسی لیتر

بیلی روین مستقیم = ۱/۸ میلی گرم در دسی لیتر

آلکالین فسفاتاز = ۴۷۱ واحد در لیتر

هموگلوبین = ۱۲/۱ گرم در دسی لیتر

$WBC = ۱۰^3 \times ۴/۳$ در میلی متر مکعب

AST = ۵۸ واحد در لیتر

ALT = ۶۱ واحد در لیتر

در روند بیماری قبل از عمل جراحی افزایش

بیلی روین تام در حد ۱۳/۳ میلی گرم در دسی لیتر و

بیلی روین مستقیم در حد ۴/۷ میلی گرم در دسی لیتر

ایجاد شد.

در سونوگرافی به عمل آمده کیست های بزرگ کبدی مشاهده شد که احتمال کیست کلدوک و کیست هیداتید

مراجعةه سرپایی بعدی به درمانگاه به ۹ میلی‌گرم در دسی لیتر کاهش یافت و به تدریج در عرض حدود یک ماه بعد از عمل به حد طبیعی رسید.

*بحث و نتیجه‌گیری:

با توجه به روند بیماری و یافته‌های حین عمل جراحی در این بیمار کیست کلدوک نوع پنج قویاً مطرح شد که به درمان به خوبی پاسخ داد. اگر چه در این بیماران با توجه به وسیع بودن درگیری، اغلب درمان نگه دارنده است ولی باید به خاطر داشت در بعضی از موارد جراحی بسیار کمک کننده است. در مواردی که جراحی انجام می‌شود تا حد امکان باید کیست را برداشت و گذاشتن استنت هم ضروری است.^(۹) قابل ذکر است که در این بیماران هر چند وسعت درگیری زیاد است درمان جراحی نجات دهنده بیمار از عوارض شدید بعدی است.^(۱۰)

*مراجع:

1. Schawrtz principles of surgery, choledochal cysts, 2005. 1208 -10
2. Twnsend, sobiston textbook of surgery, choledocal cysts, 2004. 2124 -25
3. Saing H, Han H, Chan KL, et al. Early and late results of excision of choledochal cysts.J Pediatr Surg. 1997 Nov; 32(11): 1563- 6
4. Saxena R, Pradeep R, Chander J, et al. Benign disease of the common bile duct .Br J Surg 1988 Aug; 75(8): 803 -6
5. Dundas SE, Robinson - Bridge water LA Duncan ND and literature reviw, West Indian Med J. 2002 Sep; 51(3): 184 - 7
6. Florencia G. Que .Natural history of choledochal cysts. Mayo clinic ACS 2002.
7. Powell CS, Sawyers JL, Reynolds VH. Management of adult choledochal cysts. Ann Surg 1981 May; 193(5):666 -76
8. Chijiwa K, Koga A, Surgical management and long term follow- up of

وضع اقتصادی - اجتماعی پایین بیمار انجام آن امکان پذیر نشد.

بیمار تحت عمل جراحی لاپاراتومی قرار گرفت. کیست وسیع کلدوک به ابعاد 10×10 سانتی‌متر در مجاري صفوراوي خارج كبدی مشهود بود. کلانژيوگرافی حین عمل انجام شد که مجاري کیستی داخل کبدی وجود داشت و کیست وسیع کلدوک بعد از محل تلاقی مجرای کسیستی مشاهده شد (شکل شماره ۲).

شکل ۲ - کلانژيو گرافی حین عمل بیمار

برش کیست خارج کبدی انجام شد و سپس بیمار تحت هپاتیکوژنوزستومی، ژئنوزنوزستومی end to side همراه با کله سیستکتومی قرار گرفت.

بیمار پس از عمل به بخش جراحی منتقل شد و در آزمایش‌های به عمل آمده در روز اول پس از عمل، بیلی‌روبین توتال ۱۳/۱ میلی‌گرم در دسی‌لیتر، بیلی‌روبین مستقیم ۵/۱ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و آalkaline فسفاتاز = ۲۷۵ واحد در لیتر بود. بیمار پس از تحمل رژیم غذایی، با حال عمومی خوب و در حالی که زردی داشت ترجیح شد. سطح بیلی روبین سرم بیمار طی

- patients with choledochal cysts. Am J Surg. 1993 Feb; 165(2): 238-42
9. Liu YB, Wang JW, Devkota KR, et al. Congenital choledochal cysts in adults: twenty – five year experience. Chin. Med. J. 2007 Aug 20; 120(16): 1404-7
10. Todani T, Watanabe Y, Narusue M, et al. Congenital bile duct cysts: Classification, operative procedures and review thirty-seven cases including cancer arising from choledochal cyst. AM J Surg 1977 Aug; 134(2): 263-9